

Biuletyn Informacji Publicznej

Instytutu Pamięci Narodowej
Komisja Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu

Dane osoby z katalogu osób "rozpracowywanych"

Imiona: Edward
Nazwisko: Dobrzyński
Miejsce urodzenia: Annopol gm. Karwacz
Data urodzenia: 18-05-1918
Imię ojca: Jan
Imię matki: Weronika
Dodatkowe informacje:

Treść zapisów ewidencyjnych

Opis materiałów	Stan zachowania	Uwagi
Edward Dobrzyński (ur. w 1918) od roku 1943 był dowódcą drużyny w obwodzie przasnyskim AK, a po wkroczeniu Armii Czerwonej kontynuował działalność niepodległościową w ramach Ruchu Oporu Armii Krajowej i WiN, do grudnia 1946 był dowódcą plutonu WiN na terenie gm. Karwacz pow. Przasnysz, od grudnia 1946 do marca 1949 był żołnierzem antykomunistycznego Narodowego Zjednoczenia Wojskowego (NZW) na terenie powiatów Przasnysz, Ciechanów i Pułtusk. Nosił pseudonimy „Żubr” i „Orzyc”. W grudniu 1946 Edward Dobrzyński objął dowództwo nad patrolem Pogotowia Akcji Specjalnej NZW - wchodzącym w skład XVI Okręgu NZW krypt. „Mazowsze”. W czerwcu 1947 został mianowany komendantem oddziałów partyzanckich i struktur NZW powiatu Przasnysz (komenda krypt. „Płomień II”). Wiosną 1948 awansowany przez Komendanta Okręgu NZW por. Józefa Kozłowskiego pseud. „Las” do stopnia starszego sierżanta. Od lipca 1948 walczył z władzami komunistycznymi, z PPR, MO i UB współpracując m.in. z oddziałem NZW pod dowództwem Mieczysława Dziemieszkiewicza pseud. „Rój”. St. sierżant Edward Dobrzyński figuruje w aktach i zapisach ewidencyjnych, w tym w dziennikach archiwalnych oraz w kartotekach WUBP w Warszawie, PUBP w Przasnyszu i PUBP w Ciechanowie z lat 1946-1950. Zapisano w nich między innymi, iż Edward Dobrzyński został "zabity w czasie akcji" grupy operacyjnej UB i oddziałów KBW 2 marca 1949 w miejscowości Gostkowo pow. Przasnysz (w obławie wojsk KBW i funkcjonariuszy UB, w której zginęło także 7 innych żołnierzy NZW, w tym zastępca "Orzyca" Władysław Berg pseud. „Wolf”, Czesław Berg pseud. "Słowik", Feliks Tadzak „Wilk”, Stanisław Kozłowski „Liść”, N.N. „Skiba” i N.N. „Mazur”).	Wpis na podstawie zapisów ewidencyjno-kartotecznych.	

Edward Dobrzyński figuruje w aktach PUBP w Przasnyszu i WUBP w Warszawie z lat 1949-1953 poświęconych rozpracowaniu i aresztowaniu żołnierzy i współpracowników jego oddziału oraz byłych żołnierzy i współpracowników innych oddziałów Narodowego Zjednoczenia Wojskowego z terenów powiatu Przasnysz i powiatów sąsiednich. Te akta UB obejmują głównie akta "Rozpracowania Obiektowego" krypt. "P-sz-1" - założonego dn. 10 lutego 1951 przez UB z Ref. III PUBP w Przasnyszu na kilkudziesięciu byłych żołnierzy, współpracowników i członków siatki terenowej już rozbitego oddziału Edwarda Dobrzyńskiego (w roku 1949) i oddziału Mieczysława Dziemieszkiewicza ps. „Rój” (intensywnie rozpracowywanego i rozbijanego w roku 1951). W tych aktach zapisano między innymi historię i "charakterystykę" działalności "bandy Edwarda Dobrzyńskiego" w latach 1945-1949 oraz kilku innych oddziałów i komend NZW - działających na terenie powiatów północnego i wschodniego Mazowsza do jesieni roku 1951. Akta te obejmują także szereg informacji dotyczących stu kilkudziesięciu żołnierzy, współpracowników i członków siatki terenowej NZW oraz doniesienia i charakterystyki kilkunastu tajnych informatorów PUBP w Przasnyszu.

IPN BU 0203/1484 (24309/II).

Edward Dobrzyński figuruje wraz z innymi żołnierzami Narodowego Zjednoczenia Wojskowego (NZW) w aktach Biura Ewidencji Operacyjnej MSW z roku 1959 opisanych jako "Charakterystyka Oddziału >Orzyca< vel >Ożyca< i Komendy Powiatowej Narodowego Zjednoczenia Wojskowego krypt. >Płomień II<". Te materiały zostały przygotowane na wystawę MSW z okazji XV rocznicy powstania MO i SB.

IPN BU 0326/185.

Edward Dobrzyński pseud. "Orzyc" występuje wraz z wieloma innymi żołnierzami i dowódcami Narodowego Zjednoczenia Wojskowego (NZW) w aktach WUBP / KW MO w Warszawie z lat 1946-1989 pn. "Charakterystyka Nr 64". Akta te obejmują głównie kwestionariusze osobowe żołnierzy i współpracowników NZW z Okręgu XVI krypt. "Orzeł", w tym kwestionariusz dot. Edwarda Dobrzyńskiego (nr 131). Ww. materiały zostały opracowane w latach 1978-1989 przez Wydział "C" KS MO/ SUSW w Warszawie na potrzeby Wydziału II Biura "C" MSW.

IPN BU 0180/80 t. 2 (Charakterystyka Nr 64).